

2023 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Γ' Γενικού Λυκείου
Ανθρωπιστικών Σπουδών

Μ. Τετάρτη 12 Απριλίου 2023 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΘΕΜΑΤΑ

ΚΕΙΜΕΝΑ:

- I. Opibus urbis nolite confidere. Fiduciam, quae nimia vobis est, deponite. Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis. Mementote rem publicam in extremo discrimine quondam fuisse!»
- .....
- II. Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit. Statim hostes fuga salutem petiverunt.
- .....
- III. Quin etiam cum Sulla minitans ei instaret, dixit is Sullae: "Licet mihi ostendas agmina militum, quibus curiam circumседisti, licet mortem miniteris, numquam tamen ego hostem iudicabo Marium.
- .....
- IV. Philosophi mundum censent regi numine deorum; eum esse putant quasi communem urbem et civitatem hominum et deorum, et unum quemque nostrum eius mundi esse partem; ex quo illud natura consequitur, ut communem utilitatem nostrae anteponamus.

2023 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

ΘΕΜΑ Α

A1. Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα:

«Tum adulescens ... petivērunt»,

«Quin etiam ... Marium»,

«Philosophi ... anteponāmus».

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1. α. Για καθεμιά από τις προτάσεις της **Στήλης Α** να καταγράψετε το γράμμα της **Στήλης Β** που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση.

Στήλη Α	Στήλη Β'
1. Επειδή η μεγάλη ανάπτυξη της ρωμαϊκής γραμματικής αρχίζει στα ελληνιστικά χρόνια	α. οι Ρωμαίοι δεν απομιμούνται κλασικά και αρχαϊκά ελληνικά πρότυπα.
	β. παρατηρείται ανάμειξη χρονικά διαφορετικών προτύπων.
	γ. η κωμωδία - ο τελευταίος ώριμος καρπός των Ελλήνων - είναι το τελευταίο είδος που ωριμάζει και στη Ρώμη.
2. Με το θάνατο του Αυγούστου	α. αρχίζει η πρόσληψη του ελληνισμού.
	β. αρχίζουν οι εξωστρεφείς αναζητήσεις.

2023 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

	γ. αρχίζει ο επιγονισμός.
3. <u>Δεν</u> αποτελεί γνώρισμα του ύφους του Κικέρωνα	α. το σκοτεινό και υπαινικτικό ύφος.
	β. η κομψότητα.
	γ. η ζωηρότητα.
4. Καθιερώνει το είδος της ποιητικής επιστολής (της οποίας είναι «ευρετής») σε κλασική ρωμαϊκή δημιουργία	α. ο Βεργίλιος.
	β. ο Οβίδιος.
	γ. ο Κόιντος Οράτιος Φλάκκος.
5. Ο Οβίδιος επινόησε και καλλιέργησε νέα ποιητικά είδη, όπως	α. την ελεγεία.
	β. το καλλωπιστικό έπος.
	γ. το επύλλιο.

Μονάδες 5

B1. β. Ποια είναι τα κύρια γνωρίσματα του «κινήματος των Νεωτέρων»; Ποια από αυτά υιοθετεί ο Λουκρήτιος στο ποιητικό έργο του «Για τη φύση των πραγμάτων» (*De rerum natura*);

Μονάδες 5

B2. Να συνδέσετε τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια:

ένταση, σταθερός, πειστικός, νεύμα, ουμανισμός.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τις ακόλουθες λέξεις. Να δηλωθούν υποχρεωτικά διπλοί τύποι όπου υπάρχουν:

Oribus	: τη γενική πληθυντικού.
nimia	: τον αντίστοιχο τύπο στον υπερθετικό βαθμό.
Neminem	: την αφαιρετική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος.
ipsi	: την αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος.
patriae (το δεύτερο)	: την ίδια πτώση του άλλου αριθμού.
extrēmo	: την αιτιατική ενικού του θηλυκού γένους στους άλλους βαθμούς.
viribus	: την αφαιρετική ενικού.
fortior	: το επίρρημα στον θετικό και στον υπερθετικό βαθμό.
agmina	: την ονομαστική ενικού.
deōrum	: την κλητική ενικού.
utilitātem	: τη γενική πληθυντικού.

Μονάδες 15

Γ2. Να γράψετε ό,τι ζητείται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (στη φωνή που ο κάθε τύπος βρίσκεται). Να δηλωθούν υποχρεωτικά διπλοί τύποι όπου υπάρχουν:

nolite	: το β' πληθυντικό της οριστικής και της υποτακτικής ενεστώτα.
Mementōte	: το β' ενικό της προστακτικής παρακειμένου με σημασία ενεστώτα.
confisus	: το γ' πληθυντικό της προστακτικής μέλλοντα.
ruit	: το απαρέμφατο μέλλοντα (να ληφθεί υπόψη το γένος του υποκειμένου).
transfixit	: το α' πληθυντικό της οριστικής μέλλοντα.
petivērunt	: το γ' ενικό της υποτακτικής παρατατικού.
ostendas	: την αφαιρετική του σουπίνου.
minitēris	: το β' ενικό της οριστικής μέλλοντα.
censent	: το απαρέμφατο παρακειμένου.
regi	: το β' πληθυντικό της προστακτικής ενεστώτα.
consequitur	: τα απαρέμφατα μέλλοντα και παρακειμένου (να ληφθεί υπόψη το γένος του υποκειμένου).
anteponāmus	: το α' ενικό της υποτακτικής υπερσυντελικού.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

- Δ1. i. «cum Sulla minitans ei instāret»: Να επισημάνετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης (μονάδα 1) και να σχολιάσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 2). Στην συνέχεια να συμπύξετε τη δευτερεύουσα πρόταση σε μετοχή (μονάδες 3).

ii. «**ut commūnem utilitātem nostrae antepōnāmus**»: Να επισημάνετε το είδος της και την συντακτική λειτουργία της δευτερεύουσας πρότασης (μονάδες 2). Να σχολιάσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 2).

iii. «**Tum adulescens, [...] cupiditāte pugnandi permōtus**»: Να αναλύσετε την υπογραμμισμένη μετοχή σε ισοδύναμη δευτερεύουσα πρόταση που να δηλώνει: **α)** αιτιολογία αντικειμενικά αποδεκτή (Μονάδες 2), **β)** αιτιολογία που είναι το αποτέλεσμα μιας εσωτερικής λογικής διεργασίας. (Μονάδες 2)

iv. «**Statim hostes fugā salūtem petivērunt.**»: Να αντικαταστήσετε την υπογραμμισμένη λέξη με τον κατάλληλο τύπο του γερουνδίου του ρήματος **fugo**, ώστε να μην μεταβάλλεται η επιρρηματική σχέση (Μονάδα 1).

Μονάδες 15

Δ2. i. «**eum esse putant quasi commūnem urbem et civitātem hominum et deōrum, et unum quemque nostrum eius mundi esse partem;**»: Να τρέψετε τα υπογραμμισμένα απαρέμφατα της περιόδου σε κύριες προτάσεις, κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές. (Μονάδες 8)

ii. «**Licet mihi ostendas agmina militum, quibus curiam circumsedisti, licet mortem minitēris, numquam tamen ego hostem iudicābo Marium.**»: Να ξαναγράψετε τη φράση, κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές, αφού την εξαρτήσετε από το «**Quintus Mucius Scaevola dixit Sullae ...**». (Μονάδες 7)

Μονάδες 15